

Ljudem manjka domačnosti in otroškega duha

Helena Peternel Pečauer

Delo, 6.6.2016

<http://www.delo.si/prosti-cas/zanimivosti/danes-ljudem-manjka-domacnosti-in-otroskega-duha.html>

Darinka Vehovar je razvila socialno igro Kocka modrosti , ki ljudi v skupini spodbuja k pogovoru o njihovih težavah in jim nakazuje pot iz stiske.

Evripid, ki velja za prvega kritičnega intelektualca, je zapisal, da je najboljši dokaz modrosti pri človeku, če je vedno dobre volje. Toda kako? Življenje je polno čeri in ni se težko zatakni. Verjetno ni človeka, ki se ne bi kdaj pa kdaj znašel v stiski, zato je tudi potreba po različnih oblikah samopomoči in osebnostne rasti vse večja. Ena od njih je tudi <http://www.kockamodrosti.si>.

Projekt je začel nastajati prve dni lanskega leta, pripoveduje avtorica, **Darinka Vehovar**, upokojena socialna delavka, ki je uspešno izpeljala že več podobnih podvigov. Zavedla se je, da ljudem manjka domačnosti. »V soseščini, kjer živim, na kmetih, bi rekla, je bivala tudi več kot 90 let stara gospa, ki je bila v svojem domu vedno obkrožena z ljudmi. Pri njej smo se vsi počutili zelo prijetno. Preprosto domače. Ko je gospa umrla, sem čutila praznino. Tudi sosedje so se zaprli med štiri stene,« je dodala. »Odločila sem se, da bom v središču Ljubljane sama organizirala nekaj, kjer se bodo ljudje dobro počutili, se sprostili in pogovorili o svojih težavah. In to brez velikega filozofiranja. Ljudem manjka otroškosti. Če bi se vsi počutili in sprostili kot otroci, bi bilo bistveno manj težav.«

Iskreno iskanje modrosti

To spoznanje je Darinko vodilo k razmišljanju, kako prebuditi otroka, duh veselja, ki biva v vsakem človeku. »Prav ta duh je lahko zdravilec naših duš. Vabi nas, da gledamo širše, da se osvobodimo ujetosti v mnenja drugih in v lastne mreže. In Kocka modrosti lahko vsakomur pomaga, da preživi še tako težaven dan. Ko vržemo kocko, najbolje je, če to storimo zjutraj, nas izbrana misel, kot navdih, spremlja ves dan,« je prepričana Vehovarjeva.

Zamisel o kocki pa ni izvorno njena. Nadgradila je že uveljavljen projekt [Chiare Lubich](#), ki je s Kocko ljubezni v 60. letih prejšnjega stoletja prodrla med otroke in odrasle po mnogih državah. »Čeprav je zasnovan na krščanskih vrednotah, so ga sprejeli tudi budisti, muslimani, hindujci,« je poudarila Darinka Vehovar in nadaljevala: »Ko se je moj sin odselil, sem pospravljala njegovo sobo in med stvarmi našla tudi Chiarino kocko. Rekla sem si, 'zakaj ne bi tudi jaz poskušala na podoben način pomagati ljudem'. Zakaj ne bi člani družine zvečer sedli skupaj, metali kocke modrosti in se med seboj pogovarjali? Zelo pomembno je, da človek iz sebe potegne stvari, ki jih tišči v duši. Kocka ga lahko k temu lepo in nevsiljivo izzove. V bistvu gre za družabno igro, ki posredno poskrbi za čustveno osvoboditev. Stik s sočlovekom v živo je neprecenljiv. Zanj se je namreč treba potruditi. Ne smemo ga nadomestiti z udobjem domačega kavča in računalniške miške.«

In kocka je padla

Prav zato Kocka modrosti spremljajo tudi tedenski pogovori v živo, ki vsak ponedeljek ob 17.30

potekajo v [Centru živi na polno](#), na Kongresnem trgu v Ljubljani. Ta Center je z Društvom Kocka modrosti soorganizator dogodka. »Modrost se prepleta s humorjem in veseljem, kar je izhodišče za pogovore. Namenjeni so vsem, ki iskreno iščejo modrost, ne glede na starost, spol, narodnost, vero, prepričanje, spolno usmerjenost, ali kar koli drugega. Edini pogoj je, da so ljudje v iskanje pripravljeni vstopiti brez obsojanja drugih, brez sovražnega govora ter brez drog, cigaret in alkohola.«

Prav takšni so se zbrali tudi na dan našega srečanja. Več kot ducat jih je prišlo. Posedli so v krog. Na spletni strani Društva Modra kocka jih je že teden dni prej, skupaj z vabilom na pogovor, čakala zgodba, ki je služila za osnovo razprave. »Teme so vzete iz vsakdanjega življenja, povabimo tudi goste. Danes bo pogovor tekkel ob **Ezopovi** zgodbi o očetu in sinu, ki sta z oslom potovala skozi različne vasi. Najprej je osla jahal sin, pa so vaščani godrnjali, zakaj ga oče razvaja, v naslednji vasi je jezdil oče, pa so se pritoževali, češ da utruja sina, v tretji sta bila na oslu oba, pa se jim je smilil osel. Poslušala sta ljudi in v sosednji vasi hodila poleg osla. Ljudje so ocenili, da sta neumna, ker je osel žival za ježo. Na koncu sta osla zvezala, obesila na daljši kol in ga nesla na ramenih. Ljudje so se jima le še bolj posmehovali. Na nekem mostu se je osel izvil, zbrcal nosača, padel v vodo in utonil. Modri starec, ki je vse to spremljal, je zaključil, da ne boš ugodil nikomur, če poskušaš ugajati vsem,« je povzela Darinka.

Drug za drugim so se začeli oglašati udeleženci srečanja in nizati mnenja o zgodbi, mnogi so jih povezali s svojo izkušnjo. Ko so to temo izčrpali, jih je Darinka, ki je pogovor vodila, sprostila z razpoložensko glasbo in jih spodbudila k pripovedovanju šal, kar jih je do konca odprlo in nasmejalo.

Prišel je čas za kocko. Šele zdaj sem si jo lahko dobro ogledala. Na videz ni nič posebnega. Malo večja je od običajnih igralnih kock, živahne modre barve, na vsaki od ploskev pa ima vtisnjeno drugačno priporočilo. Na prvi piše '*Ljubi prvi*', kar človeka vabi, naj naredi prvi korak in pokaže dobroto, naj premaga svoj ponos in pozabi slabe izkušnje in razočaranja iz preteklosti. Druga ploskev prinaša priporočilo '*Vedno upaj*', ki sodelujoče opomni, kolikokrat so že skoraj obupali, pa se je potem vedno obrnilo na bolje. Naslednja veleva '*Nasmej se*', saj nasmeh lahko spremeni svet, ljudi, odnose, minuta smeha pa življenje podaljša za eno uro, pravijo. Na četrti ploskvi Kocke modrosti je zapisano '*Pogovarjaj se*', saj je odkrit pogovor menda pol zdravja, na peti pa '*Odpusti*'. Nekateri trdijo, da se prav zaradi neodpuščanja v družinah, službah in celih narodih kopičijo slaba volja, duhamornost in bolezni. Zadnja ploskev z navodilom '*Bodi kot otrok*' opozarja, kako pomembno je, da smo iskreni, preprosti, brez maske in srečni.

Pretresljive osebne zgodbe

Eno od udeleženk srečanja je doletela čast, da je vrgla kocko. Ko se je ustavila so se vsi zazrli vanjo, radovedni kaj piše na zgornji ploskvi. »Vedno upaj,« je na glas prebrala Darinka in zbrane vprašala: »Kakšne izkušnje imate z upanjem?«

Iz ust udeležencev modrega omizja so se druga za drugo nizale osebne zgodbe. Težke, pretresljive, a vse s srečnim koncem in polne upanja. Gospod iz Železnikov je čustveno opisal svoj položaj, ko mu je pred leti povodenj odnesla vse, kar je imel. »Samo sin in star avto sta mi ostala,« je povedal, »nekaj časa sva celo stanovala v njem. Človek bi obupal, a kaj bi s tem rešil? Zaradi sina sem moral biti močan. Vse dni sem premišljeval, kaj storiti. Najbolj me je bolelo, ko se je sin vrnil iz šole in povedal, da so ga sošolci zbadali, da je ves čas v isti obleki, čeprav sem mu jo vsak večer opral v reki. Upal sem in upal, da bo enkrat bolje. Najino življenje še zdaj ni popolno, a sem zadovoljen. Obrnilo se je bolje kot pri mnogih drugih.«

Ljubljanki je pred leti spremenila življenje moževa nezvestoba. Ostala je sama s petimi otroki, brezposelna. »Ko sem brala o usodah žensk, ki so šle po takšni poti pred menoj, sem ugotovila, da so nekatere dvignile roko nadse, druge so moža kastrirale - res, dobesedno, o tem sem brala - tretje so zmagale. In jaz sem se odločila, da bom med slednjimi. Nisem vedela kako, a upala sem. Leta dolgo je trajalo. Včasih sem upanje občutila celo kot breme. Zdelo se mi je, da bi bilo veliko lažje, če bi obupala. A si tega nisem mogla privoščiti. Zaradi otrok,« je pripovedovala iz lastne izkušnje, ki se je z veliko truda obrnila v njen prid.

Tudi gospa iz Cerknice je s skupino delila svojo zgodbo: »Ko sem preživljala svojo travmo, me je ves čas lomil jok. Morala sem počakati na noč, ko je otrok spal, šele takrat sem lahko solze spustila iz sebe. Veste, upati ni vedno lahko. Če bi to trajalo mesec ali dva bi še šlo, a navadno se raztegne v leta in leta. Kot napeta elastika si, kar je sila utrujajoče. Le upanje je premalo, za izhod iz stiske je treba tudi kaj konkretnega storiti in se pri tem zelo potruditi, sicer te kaj hitro potegne v depresijo. Tudi jaz nisem bila daleč od tega, a sem si prigovarjala, da je moje dostojanstvo vredno več. Najlažje je sedeti na kavču in se smiliti sam sebi.«